

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', thứ Sáu, ngày 23/01/2026.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

BÀI 319

PHẬT GIÚP CHÚNG TA CHUYÊN NGHIỆP LỰC THÀNH NGUYỆN LỰC

Sự giúp đỡ của Đức Phật ở đây chính là việc Ngài giảng giải đạo lý và phương pháp tu tập giúp chúng ta thấu hiểu, nghe lời và thật làm, từ đó có thể chuyển đổi được nghiệp báo của chính mình. Chúng ta cần thấu triệt rằng: Phật Bồ Tát không thị hiện để trực tiếp tiêu trừ tội nghiệp cho chúng sanh. Ngay cả Phật Bồ Tát còn không thể can thiệp trực tiếp vào nghiệp lực của chúng sanh thì yêu ma quỷ quái lại càng không thể làm được. Đây là vấn đề người học Phật phải nhận thức rõ ràng, chân thật và thấu hiểu sâu sắc; nếu không, người học Phật như chúng ta sẽ chỉ mơ hồ, rơi vào cảnh “*tu mù luyện quáng*”.

Đa phần những người đến với cửa Phật thường mang tâm cầu xin, nhưng sự cầu xin đó thường bắt nguồn từ việc chưa thấu hiểu đạo lý. Thực tế, nếu chúng ta cầu mà được là do trong mạng đã có sẵn, khi nhân duyên hội đủ thì kết quả xuất hiện chứ không phải do Phật Bồ Tát ban phát. Đức Phật thị hiện ở thế gian là để giảng nói đạo lý và phương pháp tu tập giúp mỗi chúng sanh tự mình chuyển đổi nghiệp lực, cao hơn nữa là chuyển nghiệp lực thành nguyện lực.

Phật Bồ Tát dùng chánh pháp để giáo hóa chúng sanh, các bậc Hiền Thánh đến thế gian cũng dùng những chuẩn mực đạo đức để giáo hóa mọi người. Khi chúng ta tiếp nối việc làm của Phật Bồ Tát, Thánh Hiền, chúng ta đã bắt đầu chuyển hóa thân nghiệp lực này thành thân nguyện lực. Bao đời Tổ sư Đại đức đã làm được và chúng ta cũng có đủ năng lực để làm được điều này.

Hòa Thượng Tịnh Không từng chia sẻ rằng, bản thân Ngài vốn không có phước báo, cũng chẳng có thọ mạng lâu dài. Thế nhưng, ngay trong đời này, Ngài đã chuyển hóa từ không có phước báo thành người có phước báo rộng lớn, từ không có tuổi thọ trở thành người trường thọ. Kết quả thù thắng đó có được là nhờ Ngài đã y chiếu theo đạo lý và phương pháp tu tập mà Đức Phật đã dạy trong

Kinh điển. Nếu chúng ta học Phật mà không tiếp nhận sự giảng dạy Phật pháp từ các bậc Cao tăng Đại đức thì khó có thể hiểu rõ để y giáo phụng hành.

Có những đạo lý tưởng chừng như rất đơn giản, ai cũng có thể tiếp nhận, nhưng thực tế có người phải mất cả đời mới thấu hiểu. Nguyên nhân là do họ không tin, không tiếp nhận, hoặc không có cơ duyên để tiếp nhận. Đôi khi, một phương pháp tu tập rất giản đơn nhưng lại mang đến kết quả vô cùng to lớn. Người có duyên may khi gặp được thì liền tin nhận và thực hành; kẻ duyên cạn dù đã gặp nhưng không tin, không làm nên không có kết quả.

Trước đây, tôi cũng chưa thực sự tin rằng việc lễ Phật lại ẩn chứa năng lực thù thắng và mang lại nhiều lợi lạc. Phải mất mấy mươi năm, sau một khoảng thời gian hành trì, tôi mới chân thật cảm nhận được kết quả. Tôi có thể khẳng định rằng: *“Nếu không lễ Phật, có lẽ tôi đã không thể duy trì được huệ mạng cho đến ngày hôm nay”*. Trước đây, tôi thường khuyên mọi người mỗi ngày nên lễ ít nhất 100 lạy (sáng 50 lạy, tối 50 lạy), nhưng chính tôi lúc đó cũng chưa thực hiện đều đặn do bận rộn và di chuyển nhiều. Tuy nhiên, trong hơn hai năm qua, tôi đã miên mật thực hiện, ngày nào cũng nhất định phải đủ số lượng. Khi đã thực hiện được thời khóa lễ Phật đều đặn hằng ngày, tôi mới nhận thấy sự thù thắng vô cùng của việc này. Nhờ đó, tôi mới hiểu các bậc Tổ Sư Đại Đức khuyên bảo chúng ta lễ Phật là có dụng ý sâu xa.

Hiện nay, nhiều người vẫn chưa chịu thực hành hoặc nếu có làm thì vẫn luôn nuông chiều bản thân, lấy lý do sức khỏe để trì hoãn. Thực ra, trừ những người quá yếu, còn lại đa phần đều là do tâm lười biếng và nuông chiều đối với thân thể. Chỉ cần chúng ta nỗ lực vượt qua ngưỡng giới hạn của bản thân một vài lần đầu, chúng ta sẽ thấy mọi việc sẽ trở nên nhẹ nhàng.

Hòa Thượng nói: *“Phật giúp chúng ta chuyển đổi nghiệp lực. Việc bạn chuyển được nhiều hay ít, mức độ chuyển hóa đến đâu, hoàn toàn phụ thuộc vào công phu của chính bạn. Nếu bạn chân thật nghe lời, thật làm, chắc chắn sẽ có sự chuyển biến. Nếu chưa chuyển biến, nghĩa là việc thực hành của bạn chưa chân thật”*. Trong việc tu hành, thay đổi những tập khí xấu ác và thói quen đã hình thành từ lâu là điều vô cùng khó khăn. Thầy Thái Lễ Húc từng nói: *“Băng đóng ba thước đâu phải do cái lạnh của một ngày”*. Vì vậy, muốn thay đổi tập

khí của một đời, thậm chí của nhiều đời, chúng ta cần phải có thời gian nỗ lực lâu dài và bền bỉ.

Chúng ta hãy nhìn vào tấm gương của các bậc đại đức: Hòa Thượng Hải Hiền cả một đời 112 năm lấy “*Khổ*” làm thầy, lấy “*Giới*” làm thầy, suốt 92 năm chuyên nhất niệm Phật; Hòa Thượng Tịnh Không suốt 70 năm giảng kinh thuyết pháp, không một niệm ngơi nghỉ. Đó là những tấm gương nghe lời, thật làm và chân thật có kết quả. Khi người học Phật noi theo con đường mà các Ngài đã làm, kết quả sẽ xuất hiện ngay trong quá trình thực hành chứ không cần chờ đợi đến một ngày xa xôi nào đó. Kết quả lớn hay nhỏ tùy thuộc vào sự chuyển biến của mỗi người. Hòa Thượng nhấn mạnh: “*Nghe lời, thật làm chính là sự chăm chỉ, nỗ lực thay đổi tập khí và đoạn trừ phiền não. Chỉ cần kiên trì, nhất định bạn sẽ chuyển đổi được nghiệp lực*”.

Người học Phật chân thật không nên tìm đến thầy tướng số để đoán định vận mạng. Nếu một nhà tướng số vẫn có thể đoán đúng cuộc đời của bạn, điều đó chứng tỏ bạn chưa chân thật tu hành để chuyển hóa nghiệp lực. Ví dụ về trường hợp của Hòa Thượng Tịnh Không, bà Hàn Quán Trưởng mang ngày tháng năm sinh của Ngài đến hỏi một nhà tướng số, ông ta đã khẳng định rằng người này theo số mạng đã qua đời từ lâu. Nhưng thực tế, Hòa Thượng vẫn thị hiện tại thế và trường thọ để tiếp tục hoằng pháp và cứu độ chúng sanh. Đó chính là minh chứng hùng hồn nhất cho việc dùng đạo lý và phương pháp của Phật pháp để cải biến vận mệnh, chuyển nghiệp lực thành nguyện lực. Cải biến vận mệnh thực chất chính là chuyển đổi nghiệp báo của mỗi người thông qua việc chân thật tiếp nhận, lắng nghe và làm theo giáo huấn của Phật.

Hòa Thượng Tịnh Không từng chia sẻ rằng: “*Khi tôi vừa bắt đầu học Phật, Đại sư Chương Gia đã dạy cho tôi những đạo lý và phương pháp tu tập Phật pháp. Đại sư cũng dạy tôi: Phật thị môn trung, hữu cầu tất ứng (trong nhà Phật, hễ có cầu ắt sẽ có ứng)*”. Tuy nhiên, chúng ta cần hiểu rằng “*cầu*” ở đây không phải là sự van xin, mong cầu theo tâm lý thông thường của người thế gian. Để chuyển đổi nghiệp lực, chuyển hóa những tập khí phiền não và thói quen xấu ác của chính mình, chúng ta phải chân thật tiếp nhận giáo huấn của Phật và thật làm. Khi đã thật làm, chúng ta sẽ thật sự chuyển đổi. Do đó, “*cầu*” phải có đạo lý, phải đoạn trừ những tập khí xấu ác.

Nhiều người từng đặt câu hỏi với Hòa Thượng Tịnh Không rằng: “*Vì sao Ngài có thể chuyển đổi vận mệnh một cách ngoạn mục đến như vậy?*”. Hòa Thượng chỉ trả lời bằng một đạo lý đơn giản: “*Tôi chỉ là người biết nghe lời và thật làm*”. Đại sư Chương Gia là người thầy đầu tiên của Hòa Thượng và cũng là người dạy Hòa Thượng thực hành hạnh bố thí. Từ đó, suốt cả cuộc đời, Hòa Thượng đã miên mật thực hành hạnh bố thí, trong đó bao gồm cả bố thí pháp và bố thí năng lực. Vị thầy thứ hai của Hòa Thượng là Lão cư sĩ Lý Bình Nam. Ngài Lý Bình Nam đã nhìn thấu căn tính và vận mạng của học trò; Ngài nhận thấy Hòa Thượng Tịnh Không vốn không có phước báo, thọ mạng cũng ngắn. Vì thế, Lão cư sĩ đã khuyên Hòa Thượng phải tích cực làm công tác hoằng pháp lợi sanh. Đây là việc làm mang lại công đức vô lượng vô biên, có khả năng chuyển đổi nghiệp lực nhanh chóng và mạnh mẽ nhất.

Ở trên *Kinh điển*, Đức Phật từng dạy rằng: “*Cho dù một người đem tiền của bằng cả “Tam Thiên Đại Thiên Thế Giới” ra để bố thí thì công đức đó vẫn không thể sánh bằng việc giảng nói cho người khác nghe dù chỉ là bốn câu kệ*”. Qua đó, chúng ta có thể thấy phước báo của việc hoằng pháp lợi sanh là không thể nghĩ bàn. Nếu diễn đạt theo ngôn từ hiện đại, hoằng pháp lợi sanh chính là công tác giáo dục. Đó là việc dùng chuẩn mực của Thánh Hiền và giáo huấn của Phật Bồ Tát để giáo hóa, giúp người thế gian tiếp nhận và chuyển đổi tâm tính. Hòa Thượng Tịnh Không khẳng định: “*Người muốn chuyển đổi nghiệp lực nhanh nhất chính là người dẫn thân làm công tác giáo dục một cách chân thật*”.

Khi dịch những bài giảng của Hòa Thượng, tôi luôn trăn trở làm sao có thể truyền tải trọn vẹn những lời dạy của Hòa Thượng đến với mọi người. Khi tôi vừa khởi lên tâm nguyện như vậy, liền có một người ở Hà Nội tìm đến và mời tôi ra Hà Nội giảng pháp. Đây là điều vượt ngoài dự liệu của tôi, bởi thời điểm đó tôi chỉ là một người vô danh, trong khi người mời là người có địa vị và danh vọng trong xã hội.

Ngày đầu tiên ra Hà Nội, tôi bắt đầu giảng pháp tại Chùa Ngòi (quận Hà Đông). Trong khoảng thời gian ấy, mỗi ngày tôi giảng liên tục bốn giờ đồng hồ cả buổi sáng và buổi chiều, với mong muốn tiếp nối sự nghiệp giáo dục mà Hòa Thượng đã dày công gây dựng. Thực tế cho thấy, nhờ những khoảng thời gian đi

giảng pháp ở khắp nơi cùng với sự thực hành cụ thể, tôi đã tạo dựng được sự tin nhận nơi đại chúng. Đến khi tôi khuyên bảo mọi người nên làm giáo dục, thúc đẩy chuẩn mực Thánh Hiền, liền nhận được sự tin tưởng, ủng hộ rộng rãi.

Vì vậy, Hòa Thượng từng nói: **“Không có phước báo thì chuyển thành có phước báo, không có tuổi thọ thì trở thành bậc trường thọ”**. Đây là lời nói chân thật! Lão cư sĩ Lý Bình Nam khi xưa thường quan sát rất tường tận căn cơ của các học trò; với những người thiếu hụt phước báo hay thọ mạng, Ngài đều khuyên họ nên học cách giảng kinh thuyết pháp, hay nói cách khác là làm công tác giáo dục. Việc đem giáo huấn của Phật Bồ Tát hoặc những chuẩn mực đạo đức của Thánh Hiền để trùng tuyên, giảng thuật lại cho người khác nghe, đó chính là những việc làm hoằng pháp lợi sanh mà các bậc Phật Bồ Tát và Cổ Thánh Tiên Hiền đã làm. Việc làm này chắc chắn sẽ mang lại vô lượng vô biên phước báo và công đức.

Hòa Thượng từng chia sẻ: **“Sau này chúng tôi đều thấu hiểu rằng, giảng kinh thuyết pháp chính là thay Phật làm công việc giáo hóa chúng sanh”**. Khi chúng ta trùng tuyên lại giáo huấn của Thánh Hiền, chính là chúng ta đang đại diện cho các Ngài để thực hiện sứ mạng cao cả. Khi Phật Bồ Tát không còn thị hiện ở thế gian thì chính những người học Phật chân thật sẽ là người tiếp nối việc giảng kinh thuyết pháp.

Hòa Thượng nói: **“Những người chân thật phát tâm thay Phật làm công việc hoằng pháp lợi sanh sẽ có được vô lượng vô biên trí tuệ của Phật, thọ mạng của Phật, phước báo của Phật. Do đó, người chân thật phát tâm làm những việc này sẽ hoàn toàn chuyển đổi được nghiệp lực của chính mình”**. Đây là một việc làm vô cùng lớn lao và thù thắng. Tuy nhiên, trên thực tế, vẫn có nhiều người chưa phát tâm thực hiện, bởi vì họ chưa chân thật thấu hiểu đạo lý. Thậm chí, có những người đang làm công tác giáo dục theo chuẩn mực Thánh Hiền nhưng lại từ bỏ để chạy theo những việc tự tư, ích kỷ mà bản thân họ không hề hay biết.

Gần đây, tôi được nghe một câu chuyện về việc có người khuyên thành viên của bộ phận cơ sở vật chất từ bỏ Hệ thống Giáo dục Khai Minh Đức để sang bên họ chuyên tâm tu tập. Người của chúng ta đã trả lời rằng: **“Hàng ngày chúng con làm việc còn không đủ thời gian, nên không thể tham dự các khóa tu định kỳ cùng**

các Thầy được”. Họ vẫn lầm tưởng rằng chỉ khi ngồi trong thời khóa tụng niệm mới gọi là “tu”, còn việc dẫn thân làm công tác giáo dục để lợi lạc quần sanh thì không phải là tu hành. Có nhiều người không chân thật tường tận nên khi nghe những lời này liền từ bỏ sứ mạng hoằng dương giáo huấn của Thánh Hiền.

Chúng ta phải thấu hiểu rằng, tất cả những việc chúng ta đang làm đều phải xuất phát từ việc phát tâm Bồ Đề, lợi ích chúng sanh. Tuy nhiên, mục tiêu cốt lõi của người học Phật trong đời này là phải đạt được thành tựu, đó chính là *“liễu sanh thoát tử”*, xa rời cõi tạm này, chứ không phải làm việc để mong cầu phước báo hay thọ mạng. Hòa Thượng từng dạy: ***“Thọ mạng dài hay ngắn, phước báo nhiều hay ít đều không quan trọng, có nhiều thì làm nhiều, có ít làm ít, không có thì không làm, tuyệt đối không nên cưỡng cầu”***.

Từ lâu, tôi đã nhắc nhở anh em chúng ta phải có một thái độ dứt khoát đối với sự phát tâm hy sinh, phụng hiến của mọi người. Nếu ai không còn phát tâm phụng hiến, muốn rút lui thì hãy để họ tự nhiên, không cần phải luyện tiếc hay cưỡng cầu. Giai đoạn này là thời điểm mỗi người phải nhận thức rằng những việc mà chúng ta đang làm là vì lợi ích của chúng sanh. Nếu không chân thật phát tâm vì chúng sanh mà làm thì việc làm đó cũng chỉ là tư lợi, ảo danh ảo vọng, không mang lại lợi ích chân thật cho đại chúng và cho chính bản thân họ. Đây chính là tinh thần tùy duyên, không phan duyên, không cưỡng cầu.

Vừa qua, tôi có một thể hội khi quan sát đội thợ bảy người đổ bê tông thuê cho một cơ sở của chúng ta. Dù họ làm việc vì tiền tài, vì mưu sinh, vì không muốn đánh mất công việc vào tay người khác, nhưng họ làm rất chân thật và đầy trách nhiệm. Từ hình ảnh này, tôi nghiệm ra nhiều điều. Trong công việc, nếu làm việc không chân thật và trách nhiệm, chúng ta hoàn toàn có thể mất việc. Có một số công việc chuyên môn, chúng ta có thể nhờ đến những chuyên gia, người có tay nghề. Tuy nhiên, tôi muốn mọi người nhìn vào và học tập tinh thần trách nhiệm của họ. Họ chỉ vì tiền mà làm việc nghiêm túc như vậy, huống hồ chúng ta là người học Phật, làm việc lợi ích cho chúng sanh, lẽ nào lại làm việc theo kiểu vui thì làm, buồn thì chệnh mảng?

Suốt mấy mươi năm qua, khi đến bất cứ nơi đâu, từ Hà Nội, Đà Nẵng đến Cần Thơ, tôi không bao giờ chệnh mảng, lười biếng. Khi ra Hà Nội, ngày ngày tôi vẫn đi lao động. Khi về Đà Nẵng hay xuống Cần Thơ, tôi cũng không ở nhà

ngiht nơi mà đi thẳng đến những nơi cần lao động để làm gương. Cho nên, hai chữ “*phát tâm*” cần phải được định nghĩa lại và soi rọi kỹ lưỡng. Người chân thật phát tâm trong vai trò của mình, dù là thầy cô giáo ở trường, thầy cô giáo ở lớp kỹ năng sống hay phụ trách cơ sở vật chất đều cần phải nỗ lực hoàn thiện mình mỗi ngày. Nếu ngày hôm sau không tiến bộ hơn ngày hôm trước, chúng tỏ bạn chưa chân thật phát tâm. Khi bạn chân thật thay đổi và tiến bộ, học trò nhất định cũng sẽ thay đổi theo. Vì vậy, tất cả chúng ta cần phải phản tỉnh xem mình có chân thật phát tâm làm thầy cô giáo văn hóa truyền thống, thầy cô giáo lớp kỹ năng sống, thành viên đội cơ sở vật chất, phát tâm vì sự nghiệp giáo dục hay chỉ làm hình thức. Mọi người cần ghi nhớ, dù ở vị trí nào, nếu chân thật phụng sự thì công đức và phước báo đều to lớn như nhau và vô cùng thù thắng.

Nhìn vào khu đào tạo kỹ năng sống và các vườn rau ở Sơn Tây (Hà Nội), chúng ta đều có thể thấy thành quả to lớn từ sự phát tâm hy sinh phụng hiến của nhiều người. Hiện tại, nguồn rau sạch, từ rau thủy canh đến thổ canh, luôn dồi dào để cho tặng mọi người. Nơi ăn chốn ở của các con học sinh lớp kỹ năng sống cũng vô cùng khang trang, sạch đẹp. Điều đặc biệt nhất là suốt bao nhiêu năm qua, khu đào tạo chưa từng thu bất kỳ chi phí nào đối với người đến học tập, lao động.

Tại khu đào tạo kỹ năng sống Hòa Phú (Đà Nẵng) cũng vậy, nơi ăn chốn ở và môi trường đào tạo tại đây vô cùng tốt đẹp với phòng học khang trang; sân chơi rộng rãi, sạch đẹp; vườn rau thủy canh, thổ canh 500 m² xanh mướt như một công viên luôn cung cấp đầy đủ nguồn rau xanh, sạch cho bữa ăn của các con. Tôi có thể khẳng định những khu đào tạo như trên của chúng ta là hết sức đặc biệt, khó nơi nào có được. Bởi vì, những khu đào tạo này được xây dựng và điều hành bởi sự dụng tâm của những người học Phật chân thật. Chúng ta đã ứng dụng lời dạy trong “*Kinh Vô Lượng Thọ*”, chân thật phát tâm Bồ Đề làm việc. Suốt nhiều năm qua, phụ huynh không phải tốn kém tiền bạc cho việc học hành của con em mình. Thậm chí, có những vị phụ huynh vì quá cảm kích mà muốn phát tâm đóng góp một chút ít cũng không phải là việc dễ dàng. Nhờ tự tay làm ra rau sạch, đậu sạch, chúng ta chỉ tốn kém một chút tiền gạo là các con đã có những bữa ăn ngon lành, đúng nghĩa thanh tịnh và an toàn.

Tôi chia sẻ những điều này để nhắc nhở những người đang cộng tác làm những việc này rằng: Làm việc gì chúng ta cũng phải thật sự phát tâm. Phía sau chúng ta là biết bao con người đang âm thầm, lặng lẽ hỗ trợ mà không cần nêu danh tính. Khi chúng ta chân thật phát tâm vì chúng sanh thì họ cũng chân thật phát tâm vì chúng sanh. Họ cố gắng hiến mà không cần phô trương, không cần bảng hiệu để người đời ca tụng. Trong tất cả mọi việc, chúng ta làm không phải vì mong cầu phước báo hay thọ mạng cho riêng mình. Mục đích cao cả nhất là đem công đức này “*Trang nghiêm Tịnh Độ*”, tạo cơ duyên để “*liễu sanh thoát tử*”, vượt thoát khỏi luân hồi.

Hòa Thượng nói: “***Đích đến sau cùng và thù thắng nhất của chúng ta là vãng sanh về Thế giới Tây Phương Cực Lạc, được thân cận Phật A Di Đà. Đây mới là thành tựu đệ nhất mà tất cả chư Phật đều tán thán***”. Để làm được điều này, Hòa Thượng dạy rằng phải “*xả kỷ vi nhân*”, tức là phải biết xả bỏ cái tôi ích kỷ để vì Phật pháp, vì chúng sanh mà phụng sự. Khi chúng ta nhất tâm làm việc vì Phật pháp, vì lợi ích chúng sanh thì tự nhiên tâm Bồ Đề chưa phát sẽ được phát, tâm đã phát rồi sẽ ngày càng kiên cố và cao thượng hơn./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót.

Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!